

prof. Ing. Jana Burgerová, PhD.

Katedra prírodovedných a technických disciplín, PF PU v Prešove

08116 Prešov, Ul. 17. novembra č. 15, e-mail: jana.burgerova@unipo.sk

Recenzný posudok na habilitačnú prácu

Rozvíjanie digitálnych kompetencií v kontexte odborovej didaktiky

Autor: Ján Záhorec

Posudok na predloženú habilitačnú prácu je vyžiadaný na základe §1 odseku 8 Vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 246/2019 Z.z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor po schválení vo Vedeckej rade Vysokej školy DTI zo dňa 9.2.2022 v rámci habilitačného konania uchádzača PaedDr. Jána Záhorca, PhD. v odbore habilitačného a inauguračného konania: Odborová didaktika.

Posudok píšem v postpandemickom čase, s čerstvou skúsenosťou a považujem to za istým spôsobom symbolické, lebo k technológiám sme sa v nedávnom čase utiekali ako k jedinému prostriedku komunikácie, učenia a kooperácie. V čase zavretých škôl bolo ešte viac ako inokedy nutné venovať pozornosť digitálnej gramotnosti ako nevyhnutnej výbavy učiteľov.

Predložená habilitačná práca sa zameriava a podrobne opisuje, deklaruje dôvod, prečo sa ešte stále venujeme kompetenciám učiteľov so zameraním na digitálnu gramotnosť. Vieme a výskum v predloženej habilitačnej práci to širokospektrálne dokazuje, že súčasný stav zďaleka nie je taký, aký by vzhľadom na mnohoročné deklarácie mal byť. Aj dnes po mnohých rokoch implementácie digitálnych technológií do vzdelávania nie je stále ustálený systém výučby informatických predmetov a ich integrácia do študijných programov nemá jasné pravidlá a často je postavená na istej živelnosti vyplývajúcej z individuálnych preferencií učiteľov týchto predmetov. Na druhej strane sú potreby študentov, učiacich sa, ale hlavne potreby praxe, s ktorou sú naši absolventi konfrontovaní, resp. zo strany praxe je hodnotená kvalita ich absolvovaného vzdelávania.

Aj predložená habilitačná práca akcentuje potreby a názory študentov ako jeden z východiskových bodov smerovania informatického vzdelávania. Mapuje stav, resp. perspektívy kontinuálneho profesijného vzdelávania učiteľov. Práca sa zameriava na:

- Inováciu, systematizáciu vzdelávacích disciplín zameraných na digitálne technológie v spektre študijných programov z hľadiska ich kontinuity.

- Identifikovanie potrieb pedagogických zamestnancov a rovnako aj budúcich učiteľov v kontexte ich digitálnych zručností.
- Návrh modelu optimálnej pregraduálnej prípravy v oblasti preferovaných profesijných zručností s akcentom na ich digitálne kompetencie.

Habilitačná práca analyzuje integrácie vzdelávacích disciplín, ktoré by mali posilniť kompetencie v oblasti digitálnych zručností a kompetencií uplatňovať ich v učiteľskej praxi. Autor uvádza vybrané softvéry, ktoré slúžia ako nástroj nácviku a pochopenia tých činností, na ktoré je ten-ktorý softvér vhodný (ActivInspire, SMART Notebook, Flow!Works, Prezi ai.), zároveň mapoval názory študentov na ich zaradenie do odporúčaných študijných programov s časovou a kreditovou dotáciou. Diferencovanosť v názoroch a kompetenciách učiteľov naznačuje autor habilitačnej práce v zameraní predmetov, čo je pochopiteľné.

Spracovanie analýz, štatistické spracovanie a následná interpretácia výsledkov je v habilitačnej práci na vysokej úrovni.

K práci mám pripomienky:

- Zo štylistického a jazykového hľadiska by som odporúčala autorovi jazykovú korektúru. Formálne chyby, špeciálne interpunkčné znamienka sú dominantou celého textu.
- Základná terminológia – autor habilitačnej práce uvádza pojmy: digitálne vyučovacie nástroje, didakticko-technologické kompetencie, profesijné zručnosti a digitálne gramotnosti, (str. 18) vplyv digitálnych a počítačových technológií, využívanie digitálnych vzdelávacích prostriedkov, digitálne prostriedky, nové technológie, moderné (!), digitálne technológie (str. 22).
- V súvislosti s textom uvádza autor na 30 stranách výskumy, aj pozitívne, aj negatívne aspekty, privítala by som rozčlenenie, prehľadnosť – plusy, mínusy.
- Kap. 1.4 (str. 35) – súkromné cirkevné školy sú lepšie – asi som nepochopila kontext, prosím vysvetliť,
- Konštatovanie (str. 36) – citujem „vývoj sa pred Covidom zastavil, pandémia výrazne preukázala našu systémovú neschopnosť optimalizovať použitie digitálnych technológií“ – prosím vysvetliť.
- Aký je Váš názor na LMS v súvislosti s flexibilnejším meraním výsledkov – mám zato, že práve to je v e-learningu a v LMS výborné.
- Kapitola 2.2 „digitálne zručnosti obyvateľov“ – vymyká sa z kontextu práce, skôr uviesť digitálne zručnosti učiteľov“.

- Výsledky IT fitness testov – autor uvádza výsledky IT akadémie, prečo nemeral zručnosti vybraných študentov týmto testom sám?

Záverčné konštatovanie:

Reagovanie na dynamicky sa meniacu situáciu z hľadiska požiadaviek praxe, inovácií, technologického pokroku by malo byť základnou črtou kvalitného školského systému. Zmeny v štruktúre, obsahu študijných jednotiek najmä v informatických predmetoch sú viac ako žiadúce a mali by akcentovať potreby učiteľskej praxe. Snahy o inováciu študijných programov opierajúce sa o signifikantný výskum s cieľom skvalitnenia študijného prostredia a celkovo výučby predmetov s výraznou perspektívou využívania sú veľmi vítané a v tomto zmysle takto vnímam aj predloženú habilitačnú prácu. Autora považujem za skúseného odborníka v danej oblasti a habilitačnú prácu k obhajobe

odporúčam

V Prešove, 24.3.2022